

Ese de două ori în septembra: Joi-a si Donecă; era cându va prezintă importanță materialor, va fi de trei săi de patru ori în septembra.

Prețul de prenumerare.

pentru Austria:

pe anu întregu	8 fl. v. a.
diuometate de anu	4 fl. v. a.
pescariu	2 fl. v. a.
pentru România si strinatate	
pe anu întregu	12 fl. v. a.
diuometate de anu	6 fl. v. a.

Pesta, în 10/22 maiu n. 1872.

Dintre spîntele cele mari ale națiunilor, una e că, uitându a dese interesele loru proprie, se dău a fi seduse de interesele singurătăților. Nicări nu se vede acă este de prezentu mai tristu, de cătu în Spania. Aceasta nofericita tiéra, devenita vétra atâtă revoluții, are duoi regi, unul Amadeu siede pe tronu in Madridu ca unu beatus possidens, ce-lă laltu Carolu, auca nu înregită deplină ci numai pretendinte, se preumbila pre la granitie cercandu-si loenul pe care ar poté se petrunda in tiéra.

Carolu cu rescolatii spanioli ataca, Amadeu cu armadă regulată spaniola se apera. Astfelii spaniolu combate pre spaniolu, morți si raniti sunt de amendoare laturile, fora ca națiunea se aiba ceva folosu dintr'acăstă.

A trecutu timpulu candu regii reprezentau principie, candu d. e. s'ar fi potutu dice că Carolu reprezenta constitutiunalismul si Amadeu absolutismul séu vice versa. Astadi regii cauta se fia pre cum vor partitele poterice din tiéra, asiá-numitele majoritatii parlamentarie in tieri constitutiunali, cum e și Spania. Déca majoritatei i trebue pre Amadeu de liberalu si constitutiunalu, ilu potu face. Cu unu cuventu potu face din elu ori ce ar voi, chiar Carolu se-lu faca, prin urmare este de totu nerationalu a-si aduce unu Carolu de la granitie cu spese si sange, candu au dejă unu Carolu pe Tronu in Madridu.

Cum e acum, asia e bine, — dice flegmaticulu; éra dical'a romanului tiene că: schimbarea domnilor, bucuria nebulilor. Istor'a nu ni aréta anca nici unu domnitoru carele se fi renunțiat la domnia din cauza cutarui principiu alu seu.

Cu adeveratu că Amadeu se trage din dinasti'a de Savoia, carea pururia a facutu exceptiune intre dinastii, caci intr'atâtă s'a contopită cu aspiratiunile națiunei italiane, in cătu nu o data a preferit se fia infruntata de toti domnitorii Europei, de cătu se paresescă aceste aspiratiuni. Astadi ca Italia pote grai de pre versulu Capitoliului, este in mare parte meritulu acestei dinastii, precum si aceea că astadi tiér'a in pace lucra la desvoltarea sa materiala si intelectuala.

Dar cine pote afirma séu tocmai se garantéze că iu Amadeu se intrunescu tóte virtutile casei sale? Este pare o proprietate a timpului că descendintii nu mai sémena ascendintilor. Astfelii avem esemplu in Romania: Parintele domnului Carolu in Germania a mersu totdeun'a cu partit'a națiunala unitaria nemtiésca, desă din privintia si interesu personalu si-ar fi potutu alege alta partita că sunt acolo destule. Pentru domnul Carolu insa in Romania, partit'a națiunala romana n'are mai multa valore de cătu alt'a ori care.

Să sperămu că domnul Carolu va profită din caletori'a ce face acum prin tiéra. Fie-care domnitoru pote profită déca scie a se pune in coatingere cu poporul, déca nu se baricadă de catra densului. Era poporul e pururia națiunala, pururia pentru partit'a națiunala.

In Turci'a, ministrii iace rapórt la laudaróse catra Sultanulu, unul aréta cu progreséza administratiunea, altul finantiele sel. Nu scim, déca sunt adeverate séu nu, atâtă inse este securu că tocmai mai trebuesc nisce bani si tocmai se terguesce cu bancariulu Hirsch despre cladirea drumurilor ferate. Apoi candu e vorba de bani si de tergu, bie-

ALBINA

Prenumeratii se facu la toti dd. corespondenti ai nostru, si de-adreptulu la Redactare Stationară Nr. 1, unde sunt a se adre a si corespondintele, ce privesc Redactarea, administratiunea săi speditură către vor fi nefrancate, nu se vor primi, frusele anunțuri se vor publica.

Pentru anunțuri si alte comunicatii de interes privat — se respunde căte 7. cr. de linia; repetările se facu cu pretin scăditu Prețul timbrului căte 30 cr. pentru una data se antecipa.

tulu omu cauta se-si dee aerulu de forte regulat in cele finantiali, de omu de tréba — ca asia se-si pote face unu picu de creditu

Elemintele națiunali.

Ginerariulu, candu va se începă ori ca se ascăpta la veri o luptă, isi consimă poterile sale. Mediculu, candu va se scie despre cutare isvoru vindecatoriu că la ce morbu si cum e se-lu folosescă, recurge la analis'a apei din acelui isvoru.

Națiunea romana are se continue lupt'a națiunala in alegerile de acum si in diet'a ce va sè se deschida, deci socotim că face bine déca, casí ginerariulu, isi consimă poterile sale, cu cari va intra in actiune. — Națiunea romana, lauda lui Ddieu că nu are morburi, insa are doberi, si pentru acestea are unu isvoru vindecatoriu ce se numesce intilgint'a națiunala, deci socotim érasi că face bine déca, casí mediculu, recurge la analis'a acestei intilgintie, ca se scie cum o folosi.

Deci se analisam si se conseñam elemintele actiunei națiunali:

1. Avenu o buna parte de intilgintia cu inima atâtă de mare, in cătu incapă intr'ensi națiunea romana intréga. Dar cu atât'a, inim'a acestui elementu e plina, de nu-i mai remane locu nici macar a se ingrigi destulu de sine. Nu cunoscă alta ocupatiune de cătu lupt'a politica națiunala, nici altu scopu decâtua fericirea națiunei ca națiune, accentuandu vechia devisa a Transilvaneñilor: Nu ni trebuie libertate individuala fora de libertate națiunala. Acesta este elementulu celu mai activu alu intilgintiei nóstre. Pare nascutu si educat u nume spre lupta.

Nu e mirare: fie-car epoca si-are ómenii sei. Acesteia sunt ómenii epocii nóstre. Li place lupt'a pentru că de la 1848 in cõci națiunea e aruncata in lupte continue, alu caror'a sfarsitu nici că se pote prevedé anca de acum'a

Medilócele acestui elementu sunt cele mai logice, cele mai morali. Prin lupt'a continua si-a castigatu o destieritate atâtă de mare, in cătu cu dialectic'a sa face sila morală contrarilor dar si nationalilor cari sunt mai putinu activi si zelosi, séu cari in zelulu si activitatea loru au óresi-cari reserve.

Contrarii nostri nu stau de vorba cu acestu elementu, caci atunci ar trebui se incete de a ni fi contrari, se-si surpe esistint'a propria ca se devina zelosi promovatori ai cauzelor romane.

Tocm'a pentru că scie se faca sila morală, acestu elementu are antagonisti chiar in simulu națiunilor. Sunt antagonisti mai toti cari au sentit veri odata acăsta sila, — si unii, in antagon'a loru, isi perdu cumpetulu, de mena apa pre móra contrarilor, propagandu că: aceste ómeni sunt veheminti; netoleranti; se ingrigescu de tóta lumea, numai nu de sine; nu vor de cătu lupta, in cătu ti vine a crede că, déca națiunea ar fi fericita, densii ar stă se iee lumea in capu, nepotendu fi fora de lupta scl.

2. Altu elementu națiunalu socoté că egal'a indreptatire națiunala are sè se începă de pre terenulu sociale si alu officioru publice. Terenulu politicu ilu considera de totu secundariu si atâtă de nefavorabilu desvoltării nóstreni națiunali, in cătu li se pare că e pechatu a cheltui pre densulu atâtă capitale de intilgintia si atâtă ustanele. Se intrămu, dicu densii, prin tóte stratele societatei ca se le romanisam tóte, si se ocupămu cătu mai multe oficie publice. Se cercămu a ne fericiri cu totii că asia fericim națiun-

nea. Mai dilele trecute candu se imparțiau oficiele, acesti națiunali portau in gura intrebarea stereotipa:

„Pentru ce postu recurgi, Dle!“ —

„Pentru nici unul, că nu vréu se servescu sub unu guvern carele e atâtă de nefavorabilu dispusu națiunei mele.“

„Cum se pote, éca la tribunalulu din Al. nu e nici unu romanu, nici strainu care se scie romanesc, si totu cerculu e romanescu, apoi socoti că n'ai face unu servitul bunu națiunei aplicandu-te acolo unde este vorba asisderia despre dreptul romanului. Parerea mea este: cătu mai multi oficiali romani!“ —

„En cauta, națiunea cehica are cei mai multi oficiali, in tóta Austria, si totu națiunea cehica se vaiera mai tare, va se dica: nu oficialii facu fericirea unei națiuni.“

„Lasa-me, că n'am voia se merg pre la cehi!“

— „Te intielegu; oficiulu nu-ti permite se mergi unde vrei.“

Acestu elementu, de o parte e convinsu că servescu națiunei; de alta parte e liniscit, nu-lu ataca nimene, caci e retrasu de la lupte, — deci e fericit.

3. Unii sunt națiunali, pentru că n'au capetatu anca locu intre ai guvernului. In lupt'a nationala ilu combatu pre guvern, dar cu delicateția, tactu si si reserve, ca nu cumva se-i faca supărare si apoi se nu fie capaci eventualmente pentru locul ce ar deveni in vacanța. Candu e vacantu cutare postu mare d. e. de comite supremu, atunci nu-i poti duce la lupta cu peritulu.

Cérca increderea națiunei ca se aiba pre ce sè se naltie si apoi de la naltimea increderii națiunali face inchinatii guvernului socotindu că acestuia i-atitia lacom'a de a-lu avé cu totul intre ai sei. Cum se occupa postulu vacantu, densii devinu érasi mai luptaci, mai resoluti.

Fiindu că afóra de increderea națiunei nu au nici o valore, vor se-si asecură acătă incredere sia chiar prin a turbură opiniunea publica a națiunei. Genialitati fictie, interesulu comunul le conduce spre aliantia in contra a totu ce li se pare genialitate naturala, si prin urmare pericolosa renumelui loru. Din acăsta aliantia intindu mregea de neadeveruri cu carea socotu că vor prinde lume si tiéra. Prindu fórte pre multi, ajutati de aliant'a ce au intre sine si de practic'a ce si-au cescigatu in venarea popularitatei, inse nici candu o națiune intréga nu incapă int'ro singura mrege.

4. Sunt cătă-va, cu adeveratu putieni inse fórte zelosi, cari au si recursu dejă la guvern pentru cutare postu batendu-si peptulu că nu-su dacoromani, dar guvernulu nu li-a implinitu cererea, si densii acum sunt națiunisti, se intilgă că nu atâtă de dragulu națiunei pre cătu in butulu guvernului. Sunt ageri, ca toti cei loviti in ambitiune séu in interesu, inse nu ni potu folosi căci nu cunoseu anca limbagiulu națiunei, — sunt neofiti.

5. Prințele mari de dreptate si de morală, cari punu in miscare națiunea nóstra, nu se potu imbracă in sentintie slabă, in fruse foră de colori, ci vestimentul (adeca sentint'a, frusea) cauta se fia acomodatu sublimitatei principiului pe care l'invesce. Astu-feliu, nu oratoric'a, ci necesitatea a nascutu la noi sentintie incantătoare si fruse mari pentru a exprime principiile cele mari ale națiunei. Cu alte cuvinte: principiulu insusi, candu e sublimu, sémena a fruse mare. Pe urm'a acăstă se ivi intru intilgint'a națiunala

acelu elementu, care cultivéza per excellentiam sentintie si frusele cu multa podobă, in cătu une ori in labirintulu fraseloru scapa din vedere principiile. Te cam supera candu vedi că nu se tiene socotă de principie, dar totusi fiindu că vorba li-e magulitória, dulce, mare si romanescă, te face se senti si unu picu de placere, pana candu adeca nu ajungu ca prin frusele loru se faca chiar satira principielor mari ale națiunei. Acestu elementu alu fraseloru este voinicu fórte la apele, discursuri publice, toaste, preste totu la cuventarile occasionali. Elu si cérca cu scrupulositate tóte ocasiunile de cuventatu si nu lasa nici un'a se tréca nefolosita. Ori ce sacrificiu națiunali vei cere de la acestu elementu in numele națiunei, la tóte este gat'a, numai la unulu nu: se nu-i ceri ca se taca candu nu are arguminte si motive a cuventă. Tacere n'a invetiatu.

6. Mai avemu o séma de ómeni, cari cultivéza sciintie si pazescu virtutile dar traiescu isolati, retrasi, unii sub protestu de modestia, altii că nu vor se-si parasesca liniscea ca sè se dee obiectu de barfele in gur'a celor ce urescu adeverat'a valore. Sciint'a loru nu e productiva, caci se ferescu a o comunică si altor'a; si virtutea loru nu e activa, caci nu cérca a moralisá jurulu in care se misca. Éra sciint'a neproductiva, si virtutea neactiva, sémena acelu arbore, care inverdiește si infloresce, dar nu aduce nici unu fructu. Este bine se ne dedam a si felieati in manierile nóstre si crutatori in criticele ce ni le facem unii altor'a, ca se-i potem aduce si pre acesti ómeni pre scen'a activitatei publice intru interesulu națiunei. Éra loru li spunem o fabula italiana: A morit unu omu invetiatu, si de virtute. Batu la pórta raiului: „Du-te inderetu, i dise Sam' Petru, n'ai merite pentru raiu, că la sciint'a ta n'ai impartasit u pre nimene, éra virtutea ta a fostu passiva că n'ai facutu nimenui nici unu bine eu ea.“ — Se luă literatulu pre cale napoi, batu la pórta iadului: „Pasa de aici, i strigă diavolulu, n'ai facutu nici unu reu ca se meriti iadul.“ Astfelii pentru raiu a fostu pré reu, pentru iadu a fostu pré bunu, nu potu intră nicairi, ci remase fora cortelul. Doctrin'a din acăstă fabula, fórte espressivu nio re spica proverbiulu romanu: Vai de celu ce móre negelitu de nimene!

Cu atât'a incheiam analis'a si consemnarea. Tacem despre particele mai menuntiale, că ar fi dauna a ocupă spatiul cu ele.

Cu mandria potem constata că tóte tientescu a fericí națiunea, numai despre cale si modu nu sunt tóte de acordu; caci adeca pre candu unele socotescu că modulu celu mai bunu este a fericí națiunea, éra individulu se nu aiba de cătu numai parte ce i se vine lui din fericirea națiunei, pre atunci altele recurgula modulu intorsu: vor sè se fericescă individii, éra națiunea se aiba ceea ce i se vine din fericirea singurătăților. Modulu primu stringe tóta națiunea intr'unu singuru corp, modulu alu doile tinde ca compactulu corp națiunali se se despice si desfaca in individi. Modulu primu pretinde onore si fericire națiunei delocu in ordinea prima, modulu alu duoile vre se le cascige acestea numai in ordinea a dôru'a, adeca numai dupa fericirea individilor.

Asia e si despre cale: Unele vor se triumfeze mergendu pre calea logicei si adeverului, altele s'ar duce bucurosu si pre calea neadeverului numai se scia că mergu la triumfu. Acă cauta se ni esprimem parerea de reu că cestea cari po-

tichescu a folosí neadeverulu, l'indrépta in contra conatiunaliloru dintre murii fortaretiei natiunali, in locu se-lu indrepte — déca li place a se folosí de elu — contra celoru neamici cari stau naintea muriloru si ni-i bombardéza.

Inse acésta neintielegere despre modu si cale, acestu caote — déca e permisul se-lu numismu asia — cauta se incete in faci'a programei de la adunant'a din Aradu, tienuta in 9. l. c.

Modulu si calea luptei natiunali sunt atâtu de precise in asta programe, in cătu este cu nepotintia siovairea, este impossibilu a-si cercá cineva fericirea sa individuala fora de cea natiunala.

Acum depinde de la alegatorii natiunali se pretinda de la candidatii de ablegatu subscirierea programei din Aradu, caci prin acésta subseriu solidaritate natiunala si in cătu despre cale si modu.

Ne adresam alegatoriloru: Vedeti că natiunea are eleminte natiunali sanetóse, dar li-a lipsit pana acum solidaritatea cea perfecta. Faceti ca alesii vostru se primésca toti acésta solidaritate prin subscirierea programei, si densii vor cautá se puna umeru la umeru, se lupte voinișcesc, ca se aduca natiunei folosulu si se-i faca onórea ce cu dreptulu i se cuvine.

Inmormantarea lui Joane Heliade Radulescu.

Cetim in „N. Curieru R.” urmatórie: Mórtea betranului *Heliade Radulescu*, a produsu glasuri de gele in tóta pres'a romana. Cu deosebire diariile Capitalei s'au imbracatu in doliu pe 30 aprile, a insotí la mormentu pe acel'a, care a fostu unulu dintre parintii ei si ai literaturii romane din timpii moderni.

Mai tóte societatile de cultura din tiéra, alesu cele din capitala, au urmatu prin reprezentatii loru pana la mormentu cortegiului funebri alu ilustrului barbatu, care, ca elevu fidelu alu nemoritorului Lazaru, a fostu celu antaiu ce a invetiatu pe romani a-si serie limb'a cu litere strabune.

Astfelu cetimu in diurnale asociarile la doliu ale societatilor „pentru invetiatur'a poporului romanu”, „Ateneulu”, „Romanismul”, „Clubulu”, „Uniunea liberala”, „Acedemias” si altele.

Primarul comuniti Bucuresci, considerandu meritele mari ale repausatului si insemetatea lucrariloru sale pentru natiunalitatea romana, asemenea a datu cortegiului cele mai mari onori; astfelu au facutu si prefectii de corporatiuni ai urbei, gard'a civică, capii de legiune, in fine unu numeru colosalu de cetatieri.

Luaramu aceste notitie, pentru că ele nu

se paru de mare importanta. Pana adi, onorurile la noi nu se dedeau de cătu maririlorudobandite. Astfelu se onorau spre exemplu cortegeurile printilor si ale maririlor demnitari. Astazi in fine trebue se recunóseemu, ca nu se lipsește de onoruri nici maririle natiunale, cum sunt genfii si talentele cele mari, intre cari Heliade Radulescu ocupa unu locu de frunte.

Cu căti-va ani mai nainte se detera asemene onoruri neuitatului Barnutiú in Iasi; anu onorà junimea romana mormentul lui Stefanu celu mare la Putna. Acum'a onorà cortegiului ilustrului Heliade.

Tóte acestea ni umplu nim'a de speranta si de mandria, caci ele sunt manifestarea unei mari virtuti cetatienesci, virtutea ce caracteriza tóte natiunile cele mari:

iubirea si recunoșcient'a catra ómenii sei cu talente superioare, admiratiunea maririloru ei natiunale!“

Dintre cuventarile funobrali publicámu in urulu presinte cea rostita de dñu Hajdeu.

Oratiunea funebra, pronunciata de Hajdeu

la inmormantarea lui

I. Heliade Radulescu.

Domniloru! ... nu... fratiloru! Déca nu in viéti'a de tóte dilele, candu ne domaimu mereu, si dominindu-ne mereu ne certam'u foramilia unu eu altii, déca nu in viéti'a de tóte dilele, celu pucinu aci in faci'a mormintelor, suntemu trati, numai frati, si ca frati amu venit u a plange pe tieren'a unui parinte.

Parinte! De duoe-dieci de ani Romania intréga, de la o marginie pana la cea lalta, numesce pre Heliade „parinte alu literaturii romane!“ Do duoe-dieci de ani, si totusi nimeni nu si-a datu séma, nimeni n'a luat osténla de a cumpeni greutatea acestui epitetu: „parinte alu literaturii romane.“ O literatura este o națiune!

Au fostu suite de popore, cari avusera fie care cát'e o limba, déra n'a potutu fie-care se-si credeie cát'e o literatura. Ele se miscau, cugetau, lucrau, vorbiau, déra numai in visu, caci n'au lasatu nici o urma. Literatur'a singura afirma essintint'a cea descépta a unei natiuni; si mai multu de cătu atât'a: singura i dă secretulu de a nu nori nici o data. A dormi, fa visurile cătu de stralucite, cătu de sgomotóse, nu este a tra. Traiulu se incepe din mormentul desceptării. Cine descépta o națiune, cine o smulge din mincinos'a agitatüne a somnului, acel'a o face se traiésca, acel'a o nasce. Parintele unei literaturi este parintele unei națiuni. Éta cine a fostu Heliade!

Tóte nascerile se facu in dorere. In doreare a nascetu si Heliade literatur'a romana, a nascetu națiunea romana. Indiestrata eu o limba vechia, poternica si frumosă, dara alu

carea firu literariu de alta-data se rupsese mai bine de unu secolu, Romania dormia; si nici macar a dormi bine nu-i era datu. caci o su grumă in somau cosiemarulu fauwartismului, in cătu nu visă, uenorocit'a, de cătu gróza si tortura, tortura si rusine! Heliade s'a luptat cu somnul, s'a luptat cu cosiemarulu, si a invinsu tóte caci a facutu tóte: de la abecedaru pana la filosofia, de la tipografia pana la theatrul, de la gazeta pana la epopea! Nu este aproape nici o ramura a cunoștințelor umane, in care se nu si infiptu virfulu condejului! Si literatur'a romana s'a nascutu, s'a smulsu din letargia națiunea romana, caci a fostu unu Heliade!

A cresce poporele este politici'a cea adeverata. Sunt trei tietiene, prin cari acésta adeverata politica deschide usi'a viitorului unei națiuni: istori'a, poesi'a, religiunea. Ce este istori'a? Déca fie-care omu a-parte ar contracta obiceiul de a-si aduce a minte in fie-care séra totu ce a spusu, totu ce a lucratu, totu ce a cugat, totu relatiunile sale din ursulu dilei; déca si le-ar aduce a minte cu cauzele si cu efectele loru, fora a ascunde nimicu, fora a uită nimicu, fora a minti propriile sale conscientie; déca s'ar sili a intielege in acésta revista retrospективă totu ce a fostu nemeritu seu rateciu, folotitoriu seu de prisosu, pré multu seu pré pucinu; — unu asemene omu, print'r'unu asemene controlu a sup'i a propriile sale nature si proprieleru sale midilóce s'ar face pre fie-care di din ce in ce mai bunu. Pentru națiuni asiá este istori'a. Ea le areta: ce sunt, ce potu, ce trebuie se fia. O națiune foră istoria națiunale ambila cătu de intu, se pare că merge, croesce zigzaguri in drépt'a si in stang'a, se sbuciuma, se invertesc pre locu, déra nici unu pasu solidu pre calea progressului, pre calea moralisarii! Ce este poesi'a? Entusiasm: fie amoru, fie ura, fie indignatiune, fie ori-care altu simtimentu candu se redice la sublimu. Fora poesia, foră entusiasmu, nimicu mare! Voi fi soldat, dara nu erou; vei fi actoru, dara nu artistu; vei fi functiunaru, dara nu omu de Statu. Acésta e poesi'a! Ce este religiunea? Speranti'a. Rapiti speranti'a unui individu, elu se impusca; rapiti religiunea unei natiuni, ea se sinuicide! Istor'i'a, poesi'a, religiunea, éta literatur'a, prin care se crease o națiune, prin care se face o adeverata politica. Nimeni n'o intielegea mai bine de cătu Heliade, nimeni n'a aplicat'o mai bine, adeca mai romanescu.

Fora si fi destulu de istoricu, foră a fi destulu de theologu, foră a fi destulu de poetu, elu a fostu totusi unu fericit, unu sublimu amestecu de aceste trei eleminte, combinate astfelu, incătu cát'e si trele la unu locu formau o admirabile fortia de actiune, unu geniu. Aci este misterulu puterii lui Heliade! Aci, si inca in ceva:

in acea necomparabile haină originale, verde, curată romanescă, in care scă se-si investeste tóte cugetările; o haină atâtu de romanescă, atâtu de originaie, atâtu de verde, in cătu din toate scriitorii nostri numai dinsulu in vecii veciloru nu poate fi tradusu intr'o limba straină. Despoialu de idiotisme sale, de romanisme sale, romanisme in vorbe, in fruse, in pagini intregi, si Heliade nu mai este Heliade!

Am obositu de emotiune... nu!... am obositu de admiratiune! Unu cuventu, si am terminat. Se dice că Mircea celu mare se dusese dupa moarte se batu la pórta raiului. I ese nainte S. Petru. — Ce poftesci, omule? intréba cu asprime chelarulu paradisei pre viitorulu dnu alu Romaniei. — Se vedu faci'a lui Dumnedieu, respuse marele Mircea. — Tu, paganule! Tu, care ai facutu mi de pacate si d'abia numai o monastire! Afora!

Audindu scomotu la pórta, se aréta insusi Dumnedieu. — Ce este? intréba pre Santulu Petru. Éta asiá si asiá, Dómne; acestu mulitoriu, incarcatu cu mii de peccate, pre cari a credutu că va se lo pótă rescumperă cu unu petecu de monastire, vre se intre cu ori-ce pretiu in locasiulu santiloru.... — Fia-i locu la drépt'a mea! — dise bunulu si dreptulu Dumnedieu. Fi-a locu la drépt'a mea! Multe au fostu peccatele sale si pucinu lucru este o singura monastire, déra elu si-a iubitu tiér'a sa, s'a luptat pentru tiér'a sa, a lucratu pentru tiér'a sa si tóte i se iértă!...

Ovreulu din Romania.

Din „Journal de Bucharest“ si „Correspondance Slave“ imprumutamu pre scurtu descrierea ovreului de preste Carpati, spre a se vedé ce felu este gradul de morală alu diplomatici europene candu bate alarmă pentru acesti „tărtani“. „Orasie intregi sunt locuite de gidovii. In multe cercuri, poporatiunea romana este absorbita de poporatiunea gidovescă. Si ce poporatiune este gidovescă? cu totulu alt'a de cum o vedem in tierile civilisate. Prin acele tieri, gidovul este unu omu casi ceia lalti, imbracatu casi ceia lalti. Mai vertosu in seculu acest'a, s'au ocupat multi de sciintie si de literatura. Inse gidovii din Romani'a — cu putieni exceptiune — n'au nemica din tóte cele bune cát'e le amintiram. Aici ovreulu este o finta de totu desclinita, pórta portu strainu, si adese forte lutosu, ea sè se deosbesca si pre din afóra de catra ceia lalti locuitori ai tierii, se firesce de maestrile oneste pentru a se dà cu totalu la usura si la vinderea beuturiloru ametitóre si pren urmare pericolose; acest'a e gidovul evului mediu, carele nu merita nici cea mai putieni simpatia. Acest'a e omulu pentru care se ceru drepturi politice, omulu ce reclama emancipatiune! Dar, mai nainte de

FOISIÓRA

Pentru cunoscinti'a zidariloru liberi.

(Francmagon, Freimaurer.)

Numele Freimaurer (folosesc spresiunea germana si francesa, pentru că acestea sunt cele mai usitate) e atâtu de latitu si cunoscute, cătu nu credu să esiste cetate, crasiu, séu satu, unde să nu se faca vorba despre ei, dar totusi pucini sciu, ce sunt adeca Freimaurii si care e scopulu loru; ba ce e mai multu, insasi maioritatea celor'a ce se afla in societasea loru, afora de unele basne, cari li se propunu la intrare, n'au mai departe cunoscintia despre acésta liga. Multi o tienu de o asociatiune binefăcătoare, altii érasi de unu institutu de cultura, altii in fine de o liga politica nevatomatória. Pentru aceea, fiindu că asociatiunea ast'a s'a latitu si in giurulu nostru si a inceputu — ceva ne-mai-auditu — a venă si pe unii si din sinulu bisericică nóstre ortod. rom., socotu a fi la timpu a face o deslucre in stimabilă „Albina“, cu scopu, ca fie-care informandu-se despre reutaciósele tendintie ale Freimauriloru, să se ferésca de a intrá in lig'a loru; éra celor'a cari ar fi intrat, să li se deschida ochii, ca să cunoscă abissulu, caruia i mergu intru intempiare. Ajunga atici pentru angustimea spatului numai unu estrasu, éra care voiesce se cunoscă acésta institutiune in detaliu, gasesce mai multe dieci de opuri, asia dicendu o literatura intréga ce s'a serisu mai vertosu nemtiesce si s'a tiparit in Lips'a.

I.

De unde se deriva zidari liberi, cum s'au urditu, de unde-si tragu numele?

Dupa documintele cele mai vechiale francmagoniloru, edate ia inceputulu secolului acestuia, originea ligei acestoia e de a se cauta in societatile maiestriloru zidari, ce au sustat la egipateni, eleani si romani, inca pre timpurile antecristiane si apoi prin tierile crestine mai cu séma in Anglia s'au formatu in atari locuri, unde erau a se face cladiri gigantice d. e. domuri catedrale. Asociatiunile aveau ale loru locuri de adunare, numite barace si loge, adeca locuinte, in cari cu usile in chise se consultau in privint'a cladiriloru.

Fiindu că architectur'a si artele rudite cu dens'a, se numerau intre as:á numitele arti libere; deci si membrii unei atari societati de zidari s'au numit mai tardiu „zidari liberi.“ Asociatiunile acestea de zidari liberi erau mai demultu ambulante, éra in seculu alu 14. se asiediara prin cetătilor mai mari, si fiindu că stepanirile si regimile totdeun'a le protegeau si promovau, asiá ele in afacerile politice tieneau pururia la partid'a guvernului. In timpurile mai tardie, ca să-si sustiene favorulu celor mari, densele mai primau inca si pre alti barbati avuti, domni poternici, principi ba si regi, numindu-i de membri onorari, in cătu in fine numerulu acestor'a erá mai mare decătu alu insisi zidariloru activi, pana ce apoi asociatiunea ast'a paresindu-si terenul architecturei se facă o asociatiune curata politica; dar numele de zidari liberi dimpreuna cu insignele, datinele si expresiunile artei de ziditul le conservă.

Asia a fostu pana la an. 1717 pe candu in Londra 26 de francmagoni din cele patru loge se conticleseră intr'aceea, ca să dee mauryafei acesteia o directiune si o viéti nouă si

a creă o liga, carea sè-si intinda influenti'a spre tota societatea omenescă. Idei'a ast'a au nascutu tendintiele revoluționare ce domniau pre atunci in Anglia. — In an. 1723 unulu din trei francmagoni, cu numele Anderson, a publicat o carte constituitionala, carea cuprinde regulile tatrororul tieriloru. Asiá din asociatiunile de zidari liberi ele timpurilor vechi se facă asociatiunea de freimaueri a timpului mai recente.

Dar ce sunt freimauerii de acum?

Inca la straformarea francmagoniloru in an. 1717 intre detorintele ordului seu ligei s'a adoptat si: „marturisirea unei relegiuni, in carea toti să se consemte“, asia dar'o religiune asiá-numita de a tota lumea, carea si crestinului de ori-ce confessiune si jidovului să-i sia comună. Curendu ince s'a asociatu freimauerilor si societatea ateistica a „iluminatilor“, fundata la an. 1776 de profesorul Adamu Weishaupt, plantandu principiile sale intre freimaueri, cari le-au primitu bucurosu si le marturisescu pana astazi. Principiile aceleia sunt: Revolta contra lui Ddieu, lapedarea oricarii religiuni, urgisirea preotiloru, abandonarea tuturoror regilor, principilor, a tuturoror steapanirilor legali, cu unu cuventu revolutiune universala si nemicirea a totu ce este verurat.

II.

Vorbindu despre periculositatea francmagoniloru, trebuie să desclinim intre membri activi ai loru si intre aceia cari li servescu acestor'a numai de instruminte. Dupa raportele diariului francmagonicu: „Monde magonique“

(lumea zidaria) sunt pre pamentu pana la 8 milioane de freimaueri, dintre cari insa numai diu-metate milionu sunt membri activi. Aceste diu-metate de milionu sunt adeca zidarii secreti, prepositii neveduti si conducetorii ligei; numai acestia senguri sciu adeveratul scopu alu freimauerilor, adeca revolutiunea universală. El se aréta numai atunci candu in vre-o tiéra a ajunsu tréb'a la erumpere, precum de currendu in Francia, in Italia, in Spania, unde acesti secreti freimaueri esira la lumina ca conducatori ai bandei revoluționare, acaleia cu uideri si aprindere.

Ceialalti, cari sunt iniciati in asiá-numita maureria din afara, sunt mai toti amagiti, si adeca séu nu sciu nemica, séu forte putieni despre scopulu asociatiunei; multi se multimescu cu aceea, că li se satisfac egoismului, candu potu fi „magistri de scaunu“, altii spéra a li se implini acolo scalciatele idei despre libertate si egalitate, multi intra si din curiositate, éra mass'a mai mare o compună asia-numiții filantropi de moda, cari nu facu nemicu alta mai bucurosu, de cătu ou frumosé cu-vinte moralisandu, vor se fericescă omenimea cu mancare, beutura, cantecu si eu jocuri. Acesti membri facu cortin'a, dupa carea maurii secreti isi jóca rolele loru, ei sunt instruminte, cari se intrebuintădă acolo, unde se recere majoritate de voturi séu de bratie; dintre acestia se crescă apoi acei individi, cari se judeca capaci pentru maureria.

Primirea in mauri'a esterioră e petrecuta de multe ceremonii ridiculose, cari se impartă in trei parti, in primirea de invetiacelu (siegară), de calfa si de magistru. Acestea sunt gradurile

a-i dă emancipatiunea, pentru ce nu voiesce să se învrednică de ea? Se reclama pentru toti gădovii, fără destingere, dreptulu de cetățieni; — dar pentru ce densii nu vreă să se deprindă la detorintile de cetățieni!“

Comitatului cetatea-de-balta

L. S. Martini, 13 mai.

Candu în una din siedintele ultime ale dietei Ungariei, asia botesatul intielegut alu magiarilor se facă curtesanu alu naționalitătilor; candu totu cam în ultimele siedintele ale acelei diete — capii partidei oposiționali, încă facu-să mai multe complimente naționalitătilor, și candu în fine, eruditul deputat — membrulu clubului naționalu — Babesiu, ‘si facuse nimerite reflecții la courtoisă betranului astutu: în genere întrăga românească, era în specie cea din comitatul nostru, a începutu a cunoscă mai bine cursa de care vrău a se folosi ambe partile maglare, ca în dietă prossima să devina în majoritate, și prin aceea stepani preste naționalitătile ce de presinte pără jugulu greu al dualismului.

Spre evitarea pericolului în care ne-ar potă aruncă apucaturele acestor cochetanti; spre stabilirea unei atitudini solidare a romanilor din acestu comitat cu majoritatea romanilor din celea lată comitate și tienuturi ale Transilvaniei, și în fine, spre luarea măsurelor de precauție facia cu alegerile pentru dietă mai de aproape a Ungariei: presiedințele clubului naționalu permanente din acestu comitat, a conchiamatu pre astadi la una conferință întrăga intielegintă română din acestu comitat, la carea presentându-se unu numeru considerabilu, s'au decis in unanimitate:

1. Solidaritate perfectă între toti români din acestu comitat, și toti pasii referitorii la alegerile pentru dietă Ungariei.

2. Solidaritate perfectă intra români din acestu comitat in toti pasii referitorii la execuțarea concluzelor aducende de tienend'a conferință a intielegintă română din Transilvanie.

3. Participarea tuturor romanilor din acestu comitat la tienend'a conferinția a intielegintă română din Transilvanie prin 4 ablegati, alesi de conferință, și provediuti cu plenipotinție necesarie.

4. A-i dă silintia flesce-care membru alu conferinței si a face flesce-care inteliginte românu din acestu comitat, ca conscrierea alegorilor să se facă in sensulu strictu alu legei era in casu contrariu să se folosescă flesce-care de remedie legale.

5. Partid'a națională din acestu comitat se retine de ori ce ingagiaminte cu alte partide său cu individi, naținte de verificarea listelor electorale, si naținte de manifestație voitieci

intregei naționi romane din Transilvania in o conferință generală.

Pentru scurtinea timpului, conferința nu s'a demis in desbaterea altor cestiuni de interesu publicu-naționalu, precum: organizarea comunelor și susținerea scărelor confesiunali, — inse fiindu convinsu că capii nostri naționali, vor avea națtea ochilor și aceste două cestiuni atâtă de importante, și că-si vor dă silintia ca la timpul seu să se facă pasii necesari si în acăsta privintia; mai amintindu-ve că români din acestu comitat u ascăptă cu ardore convocarea unei conferințe generale a inteligenției române din Transilvania, și cumca cei 4 ablegati alesi de conferință năstră vor reprezentă in aceea adevărată opiniune a români din acestu comitat — mi incheiu corespondintă cu dorintă sa audim si de pre aiuria sciri bune despre solidaritate. Silviu.

Langa Fagetu 5 maiu.

(Lipsa de conferință națională.) Vedu cu ochii cum trece multi de ai nostri la casătrele straine, si de acolo ni lovescă naționea preste facia, dă la medieadi nu pre ascunsu, in cătu nici e lipsă macar se-i dica cast lui Cristos: „ghicesc că cine te-a lovitu?“ — Ecă d. e. Santi'sa sa protopresbiterul nostru, ce nationalistu bunu mai era, si cum i-incredintaseram noi conducerea causei naționali, inse acum ne-a paresit pentru că nu-i voim pre neptielulu de ablegat.

Intre aceste circumstanțe apeleză la intielegintă năstră senioră din cercu, să conchiamă o conferință națională, de unde să se desparătă de diuă carturarilor respirati printre poporu, ca asia să-i potem spune că din adunare mare au otarit români:

So traișca Victoru Mocioni ablegatul nostru!

Unu preotu.

Sa 'Mihaiul român', 10 maiu n.

(Unu tiranu alu scolarilor.) Preotii nostri, „lumină lumii si sarea pamentulu,“ sunt in primă linia chiamati, a vi dă svaturi bune, ea se ni dămu pruncii la scăla, ca se tienemu mai multe scoli de cătu birturi, ca in locu se mergem la birtu, se ni ruinămu sanetatea cu spirituoșele jidanalui, se mergem la santă biserică a ne rogă lui Ddieu.

Fără tristă lucru este inse candu tocmai unu „pastorii sufletescu“ ni alunga pruncii din scăla.

Este vorba de preotul nostru Iosifu Secosianu:

Par că n'aveamu destulu necadu cu o pacoste de preot de serbu, ci fie-iertatul consistoriu serbescu din Temișoara in anulu 1863 ni mai inmultă nechaluri si cu tramitera preotului Iosifu Secosianu.

Acestu preotu la simplă plansore a fiului seu frecuentatoriu de scăla, cumca atare dintre scolari i-ar fi furatou nou crucieru, in dă de 4 aprilie a. c. la 1½ ora după medieadi naținte de inceperea prelegerii s'a dusu in scăla infuriat, si foră a cercă deca e adeverat ce dise fiulu seu, s'a aruncat pe Teodoru Petco, fiulu plugariului Simeonu Petco, scolaru in etate de 8 ani, si apucandu-lu de peru, l'a trentit la pamant si cu crudelitate l'a batutu cu batulu seu, lovindu-lu unde i-a placutu, in cătu i-a spartu si sangeratu și capulu; apoi pre Constantin Jurma, scolaru in etate de 7 ani, fiulu plugariului Constantin Jurma, l'a apucat de peru, l'a redicat de trei ori in susu, l'a batutu ca unu haiducu solgabiraescu; pe Petru Chlipiciu, fiulu plugariului Toma Chlipiciu, l'a snopită ca unu hotnogiu.

Ti poti intipui, Dle Redactore, ce mare este indignația națională?

Cinci membri ai comitetului parochialu.

Fagetu, 12 maiu 1872.

(Miscari electorale.) Dorescu a face unu servituu causei năstre, comunicandu decurgerea conferinței tienute in Fagetu la 9 maiu a. c. din partea partidei deakiane, la carea fui maratoru oculat.

In dă mentiunata la 3 ore d. m. s'a deschis conferința de catra presedintele prov. Fabry, proprietariu mare din Romanesci, — prin o cuvântare fierescă magiara, cu carea arendau scopulu conferinței, provocă pre participanti, ca se pasăscă la alegerea unui președinte definitiv si după aceea la constituirea comitetului pentru conducerea afacerilor de alegere ale partidei deakiane.

Preotul rom. catol. din Fagetu, luă de locu cuvântul si totu in limbă magiara propuse, ca să se aléga de presedinte totu Fabry, ce se primi cu „Eljen“. — La acăstă Fabry observă, că numai asia primește presedintă, daca conferința se va supune la condiția, ca de ocamdata să se constituie numai comitetul

— era anunțarea numelui candidatului pre care si-lu va alege partidă, numai după 24 de zile să se intempele. Acă se escă o dispută intra corifeii magiaroni căci oficiantii toti se nivoiau la propunerea lui Fabry era altii nu! căci adv.

Szabó cu jidani protestau si cereau ca in data după constituirea comitetului să se anunce si deputatul, fie cine va fi, era ceia lătitu nu lasau o data cu capulu, din care causa se născu unu tumultu si o sberatura, era bietii români participanti, cari erau județi comunitali si juratii adusi ex offo — se uitau in tōte partile si nu

sciau ce se petrece in faci'a loru, căci nime pana acă nu aflase de bine a li vorbi românesce. Vediindu oficiantii, că nu vor s'o scotă la calea foră români, însarcinara pre Jonescu, esecutorele de la județul regiu cercualu din Fagetu.

getu, ca notariu alu conferinței, ca se spuna si in limbă romanescă ambele propuneri.

Candu cuvântă dlu deachistu Jonescu, am observat de pe trăsurile feciei — că trebuie se-lu mustre conștiința că a trecut la partid'a deachiana, unde de feliu nu i se siede, ci locul dsale a fostu si este numai in partid'a națională.

Desi informara si pre romani despre ambele propuneri, totusi nu se poate decide, căci confuziunea era la culme — pana ce Szabó facea alta propunere, ca să se votiseze. Acăstă nu se primi pentru scurtinea timpulu ci să se despartă in două grupe, adeca cei cu Fabry la o parte, si cei cu Szabó la altă. — Se primi la medilocu uritulu de Sedanu, *) comisariu de securitate, si se adresă catra romani mai veritosu, cu urmatorele cuvinte: „Fratilor! cari tieneti cu Imperatulu, se viniti aici, si cari nu, se mărgă de acea parte.“ asemenea si preotulu rom. catol. incepă a strigă urmatorele: „care tieni la imperatulu, duce colo!“ — ince aces-tia au patit'o cu adv. Szabó, carele ilu îndrumă pre bietulu popa la locul unde se cade a esprimă numele imperatului; totu asia o pati si Sedan care avea inca curagiul a negă — desi in audiulu a loru cam 100 de persoane.

Din acăstă se nascu o confuziune, o ametiela la toti in cătu unu incidente scandalosu să si intemplă, daca o parte dintre cei de facia disgustati nu se departau.

Mai domolindu-se spiritele iritate, si ca să pună o data capetu neintielegatorilor Sedan fiindu însarcinat — provocă pre cei de facia, ca toti, cari tieni cu partid'a guvernamentalu, cu ministri, — cari stau sub scutul imperatului, să vina aici la măsa si să se subscrive in lista, era ceia lătit să se îndepărte.

In urmarea carei provocari, multi s'au depărtat, era oficiantii comitatului subseriale liste, si notarii comunali trageau pre judi si pre jurati, ca se se inscrie in lista; multi nu se invioau nici dintre acestia a se inscrie, ei notarii diceau: că solgabireu poruncesc, si trebuie să se inscrie; acești notari insufletiti pentru partid'a deachiana, sunt Stefanoviciu, Jucu si Daminescu — totu romani.

Nu sciu, cam câte nume vor fi inscris in lista, destul cu pe basă a aceleia cei vre-o 5—6 corifei, au constituit comitetul, si au alesu una cemissiune candidatorie de deputat — si cu acăstă s'a finit oficiul săi scandalosul — conferinția.

Unu alegatoriu.

*) Deschisit voiu descrie portarea monstru-ului de Sedanu cea brutală si formă torturilor cea barbara, ce le folosesc a supră bietilor omeni, cari cadu in mană lui.

**) Cu numele imperatului vor a face pre-siunea a supră romanilor, ca acestia audindu de imperatulu, se crede, că domnii oficiantii tieni cu imperatulu, era ceia lătit vreă revoluție — dar s'au inselat, căci romanul cunoscă apucaturile oficiantilor.

principali ale maureriei, la cari e de însemnatu, că insusi magistrul adeseori nu scie nemica, ci e unu instrumentu alu poterilor necunoscute. Acela care, vre să fie primiu de investiție, trebuie să trăea prin mai multe essamene cu ochii legati, ce va să dica, că bandă maurilor cere necondiționat de la membrii sei orba obediintă, si prepositul logei intre altele ilu agraescă cu urmatorele cuvinte: „Societatea, in carea vrei DTa să fii primiu, pote că va pretinde, ca să-ți versi pentru densă si picatură din urma de sange. Ești pregatit DTa spre acăstă?“ Au nu arăta acă de ajunsu, că maurer'ia vre să fie unu statu in statu, si acelă să este? Dar vine ceva si mai malitiosu, că jura-mentul ce cauta se-lu jure anca investiție, si aceea ce mai urmărește după jura-mentul, si atâtă de sacrilegu, si statului atâtă de periculosu, cătu e de mirat, cum pote unu regim intielegut ignoră său suferă oastfelu de societate.

Eca li jura-mentul: „Eu juri in numele prenaltului architectu alu tuturor lumilor cumea nici candu nu voi tradă secretele, semnele, vorbele, doctrinele si datinele maurilor si cumea voi tienă eterna tacere despre ele. Eu promit si juri, cumea nu voi descoperi nimică nici prin scrisore nici prin sunte, nici prin cuvinte, nici candu nu voi lasă ceva a scrie, a litografă său tiparul din celea ce mi s'au incredintat său că in viitor mi se vor concrede. Era de mi voi frange cuvântul, me supub la urmatore'ia pedepsa: buzele se mi se arda cu feru arsu, mană se mi se taie, limbă se mi se scotă, grumadă se mi se taie, trupul se mi se spandiure in loge la prima rea altui frate spre rusinea necredintei mele si

spre infiorarea altora; apoi să mi-lu arda si cenusiu in ventu să mi se respire, ca nici o urmă de aducere a minte a tradării mele să nu mai venă. In formulă de jura-mentu a maurilor belgiani, cari se vedu a fi „propositu“, vinu inca lucruri si mai ingrozitoare; intre altele dicu: „Eu juri, a conlucră cu tōte midilōcele ce le am in poterea mea spre nimicirea tradatorilor si persecutorilor libertății; eu juri a nu urmă altei religiuni, de cătu aceleia, ce inscrise natură in inimă mea (adeca a traie ca viață.) Eu juri a nu precunoște pre altu moritoriu preste mine si din tōte poterile a ajută catra introducerea libertății si a egalității intre omeni.“ Pre candu prepositulu logei rostece aceste cuvinte catra celu ce să fia primiu, ceialalti frati isi îndreptă simernă pumnaleloru spre peptulu aceluia, dieindu: „De vei trădă candva maurer'ia, nici unu unghiu pe pamentu te va aperă contra armelor acestora, ce sunt trase spre isbanda.“

Totalu asia spune si mai altu francmasonu, cu numele Cosenzey, candu dice: „Pe aocă, care ne va tradă, nu-lu scutesce nici unu principiu.“ Cumca astfelui de vorbe si in fapta se execută, intr-altele avem exemplu in omorul advocatului Eckert, care in opulu seu „Freimaurer Magazin“ a descoperit rusinoșele secrete ale ligei, de carea si elu odinioara să a tie-nutu: sa aflatu in spitalulu comunu din Viena in an. 1864 ucis in patulu seu. Investigarea a fostu fara rezultat; firesc, pentru ca intre investiganti vor fi fostu si „frati“ de ai ligei.

In timpurile mai recenti, directiunea suprema a ligei in Londonu a aflatu unu midilocu nouu ca se atraga si mass'a poporului in mre-

gea francmasonilor, si acestu midilecu e asia numită „internatiunala.“ Luatorul, care se inrolă la internatiunala, se primește foră cerimoni, elu are a implini numai două deatorintie, adeca a solvi pe anu 2 fl. si apoi orbisui se asculte de conductelor luatorilor inrolati in liga. Pentru solvirea astă li se promite ajutorul pe timpulu, candu li se suspinde luatorul.

Asia ordulu francmasonilor si-a cascatu o stabila trupa de trei milioane de luatori, carea nu numai că nu lu costa nimica, ci i aduce unu venitul anualu celu putin de 6 milioane fl.

III.

Pana aici s'a disu despre cele trei graduri d'antaie ale francmasonilor, era urmarindu acum mai departe institutiunile acestei lige valematorie, venim la asia numitele graduri superioare ale loru, cari in felicitate tieri sunt felicitate si tōte numerose. Cele mai cunoscute sunt: gradulu necunoscutului filosofu judecitalu, a alesului, a betranului, a cavalerului St. Andrei, a cavalerului de sōre, a cavalerului Kadosch, a rosariului. La gradurile acestea nu ajungu toti francmasonii ci numai aceia din gradurile inferiore, cari, fia prin nedumneire, său cutesantia, său prin osebitu spiritu revoluționariu să desclintu, si prin aceea l'u judecatu capace de „lucruri mai inalte.“

Unu membru alu acestei bände, Witt din Dörring, a datu despre gradurile superioare urmatore'ia declaratiune: „Cum trece cineva in ligă francmasonilor preste cele trei graduri, in data tōte se schimbă, inca in alu patrulea gradu primește indatorirea spre surparea tuturor monarhilor, si tocmai in alu siep-

tele gradu, la care numai putieni ajungu, capetul cheia intregului. Adoptatul jura aici stingeră fie carei religiuni positive si a fie-carei forme de regim. Spre eșeu, portarea acestui planu sunt permise tōte midilōcele. Omoru, veninu, perjurii etc. tōte li stau la dispusetiune.“ Alta francmasonu si scriotoriu, Sepsthenes, dice asideria, cumca in gradurile superioare se jura unu jura-mentu spre nimicirea tuturor regentilor, si că celu inițiatu i se spune: „Din momentul acăstă esti deslegat de ori ce jura-mentu, ce l'ai facut patriei si legilor ei.“

Ligă francmasonilor dar nu numai că e unu statu in statu, ci unu statu contra statului, spre surparea statului. Mai departe si acesea e dovedit, că membrilor mai veritosu celor din gradurile superioare, nici unu midilocu nu li este neieratul spre ajungerea scopului; mintiuna, faciaria, perjurii, inveninare, omoru, aprindere, tōte sunt bune, tōte permise, ca să produca returnarea universală. Deci daca vre unu cetățeniu intra in asiā liga sacreligă, nu-i potem altu ce atribui, de cătu său orbie, său totu atâtă de mare perversitate.

Mai este inca unu obiectu, adeca referintă francmasonilor catra religiune in genere, in specie catra creștinismu si catra biserică catolică. Pentru că sunt multi francmasoni, cari traiescu in retacirea aceea, că ei potu fi francmasoni si totusi să remana creștini si catolici. Obiectului acestuia i vom dă atențunea desclinita.

M. V.

(Va urma.)

Multu ne a intristat si mahnit candu am ceditu in pretiuitulu dicariu „Albina“ despre deprorabil'a conduita a unor biserici de ai nostri, in facia alegerilor ce ni stau la pragu, si despre ureltirile ce le intrebuintiedia contra investitorilor poporali, pentru ca pe acestia se ii supuna planurilor lor dupa draga voi'a lor; dar se credeti ca clerul nostru romanu, adeca acea parte prodita din elu, presta incredintu in sine si in poterea cuventului meu autoritatii sale la poporu.

Voiescu a dice ca, a cugetat si presupune despre sine cumea, ori ce directiune apica, elu si numai elu e „totum factum“ la poporu. Adeverul e, ca si clerul e numai o parte intregitoris a intregului, si nici catu mai multu de catu ce-i ajunge poterea moralei sale. Prin acest'a numai atat'a voiu se inseamna, ca prin activitatea domnilor din elu, mai multu dupa interesele loru particulari si personali, de unu timpu inecolia a intrat unu morbu oresi-care si in poporu; armonia si iubirea dispara, si o agonie fatala a cuprinsu totul.

Cu indulgint'a onorabilei Redactiuni voiuse-mi espliu acesta a mea pre trista observatiune, pre catu s'ar potre in termini scurti si limpedi.

Venerab. cleru romanu in partea cea mai mare se arata contrariu causei noastre nationale,* si pe catu numai potre, strica, in locu ajute. Doveda de acest'a ni sunt nenumarati plansori ce se facu contra clerului mai pe tota diu'a, nu numai pe calea diurnalisticei, ci si la venerabilele Consistorie diecesane, pentru portarea loru nemoral si antinational. V. cleru romanu, carele subsiste din sudoreea romanului, si care nu primește nici unu ajutoriu — nici de la statu, cu atat' mai pucinu de la contrarii nostri nationali, — de ce ore se fia contrariu binelui acelu poporu, dupa a carui sudore traiesce si din alu carui sange este?! Acelu V. cleru, despre care cetim ca in recursulu securilor nu au salvatu limb'a si nationalitatea, — de ce acela, candu totu respiramu mai liberi, vine insusi a ni pune pedeci in desvoltarea nostra morale si nutiunale! — astazi candu ar debui se fia mai vertosu la naltimese sublimei sale misiuni!

Pentru observatoriul nepre-ocupat este acesta imprejurare unu obiectu de mare interesu si importantia.

Fia-mi permisu totu la acesta ocazie pentru connessitate a face modestele mele observari in privint'a disciplinei, cum o pune in lucrare V. Consistoriu facia de acei individi, cari eadu in delict, si cum o aplică pentru ca se aiba efectul dorit.

Este cunoscutu onoratului publicu ceterior si scandalosa fapta ce a comis capelanul M. Miclosi din orasul Radna; acestu omu depravatu si pedepsitu ca unu criminalu, dupa pedepsa su restituitu era in functiunea sa preotiesca, fora a fi supusu din partea bisericei la cea mai mica epitimia. Ce va se dica acest'a? nu alta, de catu, ca avemu lege dar ca n' o aplicam, si este forte evidinte ca ne aplicandu-o, ne compromitemu si demoralizam reu pre ceia lalti preoti si totu poporul! Astfelui parintele Miclosi comite de nou cele mai dejositorie fapte si fora de legi, a nume: umbla cu cucima de vulpe pe strade, armatu de susu pana diosu, in catu ti-vine a crede ca e unu balauru, — injura in dialectele cele mai strengaresc; — beatu in totu de un'a, agitatoru in contra a totu ce este national, traindu intr'unu concubinatu — nu retrasu, ci scandalosu, si — mai cate tote altele. Si apoi, ce credeti?! cum ore vor suna in gur'a unui atare cuvintele din sant'a scripture: „Asi se luminedie lumiu'a vostra inaintea omenilor, ca vediendu ei faptele vostre,“ etc.! Si apoi se ne miram ca, poporul din comun'a amintita, intru atat' este de coruptu, in catu numai Ddieu ar mai potre-o indreptat!

Asemenea unu preotu vediuramu si in comun'a Sfântului, cerele er pentru omoru,

* Se ni ierti a-ti spune ca, tare te insiel! Nu majoritatea, ci o minoritate ne-nsemnata din cleru s'a facutu ușor si contrarilor nostri; insa dominindu astazi imprejurari forte favoritorii nebunilor si tradatorilor, acei pucini implu lumea cu pecatele loru, in catu ti vine a crede oar si una mia! Pre candu — numai unu Olteanu exista, asemenea numai una prota Iosca si unu popa Rosa si popa Alecsa! Red.

comisii actu 12 ani, fu transportat la Segedin. Ce mai rusine prestre rusine!

Si deca v. Consistoriu nu va incepe curendu cu o disciplina mai rigurosa, o se vedeti ca — „retacarea cea din urma o se fia mai rea de catu cea dantau.“

Ceremu ca reul si se examine pana in temeiul si se vindece radicalu, — pana ce n'a cuprinsu intregu corpulu, candu orice medica cu greu va mai potre se ajute. —

Aurelianu.

Varietati.

Domnii cari au prenumerat la „Frieulicu“ sunt rogati a fi in acceptare si cu consideratiune pentru greulu morbus de care patimesee proprietariulu si redactorulu acestei foi. DSA a paresit Pesta intr'o stare ce insufla ingrigire serioasa pentru vietia-i, si de atunci nu avemu scire alt'a.

(Cum nu trebuie se vorbesca unu preotu.) Parintele S. din S. este zelosu intru a predică in biserica si acest'a este bine si frumosu. Dar nu e frumosu candu pre barbati ii tituléza: „gefutori, ciarlatani“ ... era pre femei: „desfrenatelor, bestielor,“ ... Aceste cuvinte scandalese pre cei ce le audu, indignéza in locu se indemne spre virtute, apoi intins si buidle sanctei sale, cari de altintre ar fi curate.

(Unu economu foro socotela.) In comun'a romana S. M. preotulu celu mai tineru mergea de la birtu catra casa cam asia cu pelaria intr'o urechia, si monologisa: Mi-a lasatutat'a moscenire 8000 fl; io inse am socotit u ca pentru traiulu meu e destulu popfa, deci mieloru li-am datu drumulu, sau dusu, si eu am inchis usi'a dupa ele. Mi-am retinutu popfa, si acum sunt 9 ani de candu ambul cu densa in comun'a acest'a de la festania la festania, si ce am castigatu? asta betia! (Ei Parintu! Nu popfa ci nesocotela Te-a dusu la betia. In ronduel'a festaniei sunt scrise rogatuni, dar nu beuture. Se poate inse ca nu Euchologionul ilu iei de cincisura si stomacul!)

(Tieni cu imperatulu, mei romane?) Intr'unu cercu langa Muresu, unu oficialu portă o carhia pre care se subscriseau cei ce promiteau din capulu locului ca vor vota cu deachisiti la alegeri, l'imbia si pre romanu se subscrise, dicandu-i: „tieni cu imperatulu, subscrise dar!“

Romanulu respusse: „Eu tocmai pentru ca tieni cu imperatulu, nu potu subscrise lista ta. Eu lam vediutu pre imperatulu la Aradu in septeman'a trecuta, e unu omu blandu si inteleptu. DTa, dle, esti unu strolimbatu, si de aceea mi-e sema ca lista dtale nu e lista imperatresa.“

(Moderados.) Cumca romanii au o partita extrema nationala, o scimu de la unguri. Cumca romanii au si partita de los moderados, era si unguri si-o spunu prin gazeta loru „Heti Kronika“ din 17. 1. c. Dupa acesta gazeta, romanii s'a certatu forte in adunantia din Aradu, si apoi partita moderatilor, vediendu-se in minoritate, a esit ufora cu Hodosu in frunte, in catu numai Romanu a mai remas in lontru din acesta partita. — Noi cari am fostu de facuta scimu ca Hodosu a esit ufora, nu cu o partita, ci numai — cu o pelaria si o bata. Era unu Romanu a mersu naiote de Hodosu, altul dupa Hodosu, din ce nu se poate couchide la solidaritate de partita. In fine, nici unul nu a esit pentru ca s'ar fi vediutu in minoritate, ci a bona sema pentru ca era de totu — caldu, fiindu-sa indesata preste mesura.

(Se non è vero, è ben trovato.) Diariulu „Eclair“ spune ca s'a facutu unu picu de certa intre Santitatea Sa Pap'a si cardinalulu Antonelli din cauza urmatorei intemplieri: Cardinalulu Antonelli are o feta naturala. A fostu datu in educatiune la o contesa. Du pa mortea contesei, feta trece in familiu unui redactore de foia humoristica, unde o cunoscu Ricciotti Garibaldi, caruia i placu forte si o peti. Cardinalulu se invoi nu numai a-i da feta, ci anca a-i si plati nisice detorii ce le facuse jantele, ca

asia tenera parechia se nu fia superata si negatita de creditori si de necesitatile cotidiane ale vietiei. Pap'a, intielegendu despre acesta, mi ti-lu lu si-lu dasesti pre Antonelli caici si da feta dupa fiul celui mai mare revolutiunariu. Ore feta de care partita se tiene?

Concursu

Pentru postulu de investitoriu din comun'a Govosdia, etulu Aradului, inspectoratul B. Sebisului, prin acest'a se deschide concursu, pana in 5 iuniu a. c. c. v. candu va fi si alegera. —

Emolumintele sunt: in bani 120 fl. v. a. la anu, 10 metiuri de grâu, 10 metiuri de cuciudiu, 8 orgii de lemn de facu, cortelul liberu cu gradina de legumi si lacsele de la in momentari.

Conditionile sunt: recurintele se fie absolvatu 4. scoli capitale si preparandia, se aiba, si se deobligue a depune esamenul de calificatiune, si se aiba documente despre ocupatiunea pana acu, se aiba deosebitate in canturile bisericesei si nationale, — in fine sunt recintii poftiti, ca pentru cantulu bisericescu in d'a de Rosali si a d'ua di, se se presenteda in biserica din locu. —

Concursurile — in contielegere cu comitetul parochialu — sunt a se substerne la subscrisiunile in Buteni.

Buteni in 8 maiu 1872 c. v.

Demetru Onica
1-3 inspectoru cercualu.

Concursu.

Pentru parochia vacanta din comun'a Rontau, cotta Bihoru, protop. Oradei-mari.

Emolumintele sunt: 16 jugere de pamant aratoriu; Birulu de la 76 de case catre o masura de bucate de casa; Stolele indatinate; Casa parochiala cu gradina de unu chibedul de semanatura. —

Doritorii de a recurge la acesta parochia au a tramite recerutulu recursu dupa statutul organiciu instruite, cu debuitiosele adevintie despre absolvarea gimnasiului inferioru, sciintielor theologicesci, si cu testimoniu de calificatiune, adresandu catra comitetul parochial din Rontau si transmitindu reverendissimului domnu protopresv. tractualu alu Oradii-mari, pana in 14/26 maiu a. c. candu de o data se va tiené si alegera.

Datu in Rontau in 17 aprilie 1872. c. v.
Comitetul parochialu.

In contielegere cu
2-3 Domnul protop. tractualu.

Concursu.

Nimicindu-se din parte competitente alegera investitorului din comun'a Tulca, cotta Bihoru, prin acesta se deschide concursu nou pe langa conditiunile publicate in nrulu 10 alu „Albinei.“

Doritorii de a ocupă postulu acesta, sunt avisati a-si adressa recursele loru catra comitetul parochialu pana in 21 maiu st. v. candu se va tiené si alegera, pe carea diua dñii recenti sunt rogati a se presenta si in persona.

Tulca, aprilie 25 st. v. 1872.

Comitetul parochialu,
in contielegere cu mine:
Moise Porumbu, m. p.
2-3 inspect. cercualu de scole.

Concursu.

Pentru deplinarea parochiei vacante in Ciohoiu (protop. Luncii, comit. Bihorului) se deschide concursu pana in 17 maiu c. v. cu aceea observatiune, ca in dñu'a amintita se va efectua alegera.

Emolumintele impreunate cu acesta statu sunt urmatorile: diumatate sesiune de pamant aratoriu, pentru legumi pamant de doua vice; nrulu caselor este 114, cu catre un'a vica de bucate mestecate (cucurudiu si grâu) din care totu la 19 un'a e a crisanicului cas'a parochiala cu doue chilii si cu unu teritoriu pentru legumi; era stolele sunt cele indatinate; in fine lemn de focu, competitenti a de dupa 1/2 sesiune de pamant din padurea comunie. —

Datu in Ciohoiu din siedint'a comitetului par. tinenuta in 23 aprilie c. v. 1872.
Cu consentiul meu:

Georgiu Besanu, m. p.
3-3 admin. protop. alu Luncii.

Concursu

De in data ce in Izvinu ca filialu Racasius aflată 1717 de suflete, si asiā aceasi comună e indreptatita a avé doi parochi, prin acest'a se escrue — conformu decisiunei consistoriului pleiaru din 6 aprilie 1873 nr. 293 plen. concursu pe urmatorele doue parochii:

1. Pe parochia remasa vedova de dupa repos. parochu Nicolau Vuia, pe langa emolumintele anuali: 30 jugere de pamant, stola de 160 de case, si in biru 60 chible, parte grâu parte cucurudiu, ovesu seu ordiu.

2. Pe parochia remasa vacanta de dupa repos. preotu Euthimiu Vuia, pe langa emolumintele anuali: de 30 jugere de pamant, stola de la 160 de case, si in biru 60 chible, parte grâu parte cucurudiu, ovesu seu ordiu.

Deci doritorii de a cuprinde loru din acesta doua posturi de parochu sunt avisati Recursurile vre-unu inzestrare cu adevintile prescrise in statutul organicu a le substerne prin d. tractualu prot. a Temisorii Meletiu Dreghiciu pana 10 maiu a. c.

Izvinu, in 17 aprilie 1872.
Comitetul parochialu.
In contielegere cu mea:

2-3 Mel. Dreghiciu m. p.
prot. Temis.

Concursu.

Pentru parochia vacanta din comun'a biserică Susani-Nadalbesci, in protopresviteratul Jenopolei, cu care sunt impreunate: folosirea unui pamant aratoriu de 3/4 de sesiune, stolele indatinate, biru de la 124 case si cortelul cu gradina, — la incuiintarea Ven. consistoriu aradanu de dulu 27 ianuariu a. c. nr. 24, — prin acest'a se scrie concursu pana in 30 aprilie a. c. avendu recurrentii in acestu restimpu a-si substerne recursele loru comitetului parochialu de aicia, (p. u. B. Sebes).

Susani-Nadalbesci, 8 aprilie 1872
Comitetul parochialu,
in contielegere cu mine

Constantin Gurbanu, m. p.
3-3 protopresviterul tractualu.

Concursu.

Conformu inaltei ordinatiuni consistoriale din 6 aprilie a. c. nr. 428 plen. se scrie de nou concursu pe ambele parochii din Jadani reduse intr'un'a, pe langa emolumintele sunt de: 45 jugere de pamant, stola indatinate de la 135 de case, si 75 chible de grâu — avendu capelanul localu si mai departe a usuá separatu alte: 15 jugere de pamant, stola de la 45 case, si 25 chible de grâu — se scrie concursu pana in 20 maiu a. c. — Deci doritorii de a ocupă acestu postu parochialu sunt avisati afara de testimoniu de calificatiune a produce testimoniu de maturitate, si a adresa Recursurile sale pana in dñu'a aceea tractualului protopresviteru a Temisorii Meletiu Dreghiciu.

Jadani in 18 aprilie 1872.
Comitetul parochialu.
Cu contielegere mea:

3-3 Mel. Dreghiciu m. p.
prot. Temis.

Concursu

cu terminu pana la 16 maiu st. v. se deschide pentru statuinea investitorésca — din comun'a Prisaca, protopresbiteratul Caransebesului.

Salariul annualu constă din 300 fl. v. a. cu arturu liberu, 4 stangeni de lemn pentru incalzirea scoblei, si alte accidenti de catre 10—20 cr. de la siedul'a si petrecerea unui mortu.

Doritorii de a competi, pana la numitul terminu se — si substerne petitionile bine instruite, cu testimoniale originali din pedagogia si cu atestatul de calificatiune, la comitetul parochial, observandu-se ca pana la 8/20 septembrie a. c. amesuratul S-lui 72 din organizarea prov. a investiamentului confesionalu, vinc a se dă din salariul annualu diumatate vedavei ramase dupa reposatul investitorului Simeonu Bufanu.

Prisaca in 29 maiu 1872.
Comitetul parochialu.

in contielegere cu
2-3 dlu protopresviteru tractualu.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa inceintarea telegrafica din 22 maiu.)
Imprum. de statu convine in 5% 64.60 Imprum. naionalu 72.50; Actiunile de creditu 356.50; — sortiurile din 1860: 106.50 sortiurile din 1864: 143.—; Obligationile de sarcinarii de pamant, celo ung. 82.75; banatice 79.50; transilv. 77.75 - bucov. 75.20 argintul 108.25; galbenii 5.30 napoleoni 8.90.